

Het volgende verhaal is gepubliceerd in het periodiek van de historische vereniging “**Het Wold**” (JAARGANG 12 - NUMMER 1 – mei 2013).

Dit verhaal is met toestemming van de historische vereniging op www.froombosch.com geplaatst.

Plaquette begraafplaats Froombosch

Luit Koens

Op de Algemene gemeentelijke begraafplaats Froombosch herinnerde enkele jaren geleden een bescheiden, houten bordje aan 2 gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog die op de plaatselijke bevolking een grote indruk hebben gemaakt. Op dit bordje stonden de namen van 9 geallieerde vliegers, die tijdens hun bombardementsvluchten naar Duitsland boven Slochteren en Froombosch zijn neergeschoten. Op enig moment is het bordje verdwenen en met de herinrichting van de begraafplaats is een grote zwerfkei met een gravure voor het bordje in de plaats gekomen. Op de gravure staat de tekst: “*Hier hebben gerust tot 18 mei 1951 negen geallieerde vliegers, omgekomen bij lucht raids boven deze gemeente*”. Door het ontbreken van de namen zouden de vliegers anoniem worden en de gebeurtenissen in de vergetelheid raken.

Dit was reden voor onze bestuursleden Klaas Pepping en Arend ter Veer om in actie te komen. Beiden hebben zich ingezet om uit te zoeken wat er op die bewuste nachten is gebeurd en om een gedenkteken te realiseren op de Algemene Gemeentelijke Begraafplaats Froombosch. Na het nodige werk en fondsenwerving is dat gelukt.

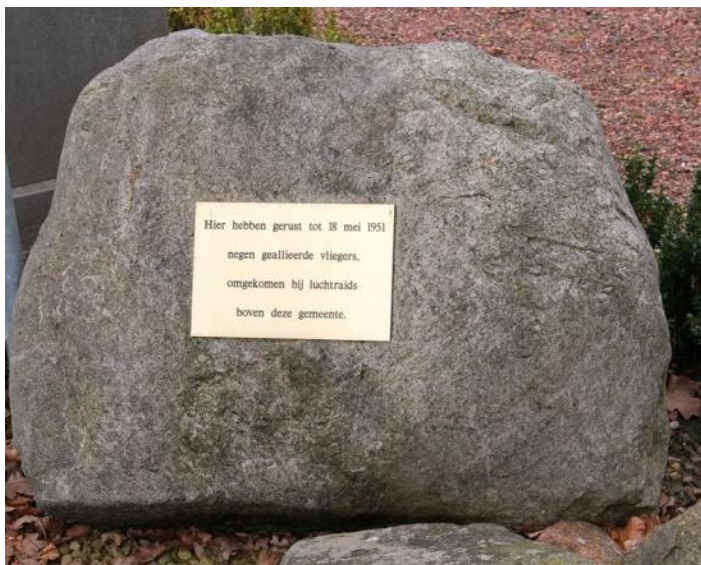

Foto 1: De zwerfkei met de gravure ter nagedachtenis van de vliegers

Vliegeniers

Op 12 augustus 1941 werd een missie vanaf het vliegveld Waddington naar Berlijn gelanceerd. Een bommenwerper van het type Avro Manchester Mk1, registratie: L7381, behorende tot de eenheid van de Royal Air Force, 207 Squadron, werd boven Froombosch neergeschoten. Alle bemanningsleden vonden hierbij de dood.

Smith, William Michael Ronald	1st Pilot	Flying Officer 412116	Age 21
Cotterell, Anthony Robert	2nd Pilot	Flight Sergeant 741754	Age 21
Reeman, Edward Arthur	Observer	Pilot Officer 44176	Age 20
Allen, James	Wireless Op/Ag.	Sergeant 974.030	Age 21
Halfpenny, Arthur	Wireless Op/Ag.	Flight Sergeant 549.626	Age 22
Coakes, Albert Edward	Airgunner	Sergeant 629.430	Age 21

Op 21 januari 1942 werd op een missie naar Emden vanaf vliegveld Skellingthorpe in Lincolnshire een bommenwerper van het type Handley Page Hampden, registratie: AT119, van het Royal Australian Air Force, 455 Squadron, boven het Slochterbos neergeschoten. Op één bemanningslid na kwamen alle bemanningsleden om.

Poulton, Gerald Francis (Aus)	Pilot	Sergeant	overleefde de crash.
Ince, Ian Mac Pherson (Aus)	Observer	Sergeant	Age 23
Williams, Samuel (Eng)	Wireless Operator	Sergeant	Age 29
Wilkinson, George Edmonson (Eng)	Airgunner	Sergeant	Age 20

Alle negen bemanningsleden werden hier op de algemene begraafplaats in Froombosch begraven. Op 18 mei 1951 werden de stoffelijke overschotten overgebracht naar de Canadese Erebegraafplaats te Holten en aldaar herbegraven.

Een laatste eer werd bij een familiebezoek bewezen door vlnr:
 Onbekend, dokter Kok, Onbekend, Joh van Timmeren,
 dir. gemeentewerken Garrelts, gemeente secretaris, Onbekend, Onbekend,
 Onbekend, Burgermeester Scherphuis, Mevrouw Scherphuis.

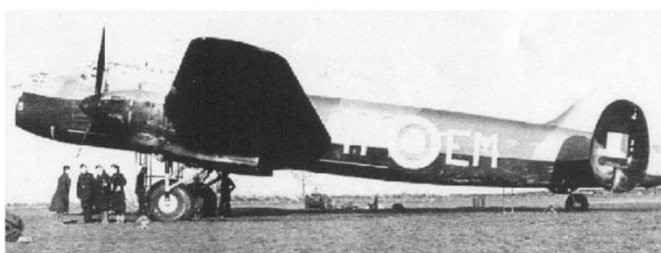

Historische vereniging Het Wold, Rabobank Stad en Midden Groningen, Gemeente Slochteren

Foto: H.M. Schrik

Foto 2: Bovenste deel van de plaquette met de beschrijving

Vliegtuigen

Avro Manchester L7381 RAF 207 Sq.

Handley Page Hampden AT137 RAAF 455 Sq.

Foto 3: Onderste deel van de plaquette met de vliegtuigen

Wat is er op die twee bewuste nachten gebeurd? In de nacht van 12 op 13 augustus 1941 vertrok een Avro Manchester Mk1 bommenwerper vanaf de vliegbasis Waddington (Lincolnshire) met registratienummer L7381 samen met een groot aantal andere vliegtuigen voor een luchtaanval op Nazi-Duitsland. Aan boord waren William M. R. Smith, piloot (21); Anthony R. Cotterell, co-piloot (21); Edward A. Reeman, navigator (20); James Allen, radiotelegrafist/boordschutter (21); Arthur Halfpenny, radiotelegrafist/ boordschutter (22); Albert E. Coakes, boordschutter (21). Tot de doelen behoorden onder andere Stettin, Osnabrück, Keulen, Kiel en Berlijn. Het bewuste toestel maakte deel uit van No. 207 Squadron RAF, dat Berlijn als doel had. De weersomstandigheden die nacht waren niet bijzonder goed. Het regende en het zicht was daardoor slecht. Vanaf de Nederlandse kust lagen ze onder vuur van het Duitse luchtafweergeschut. Toen het FLAK plotseling zweeg, moet het voor de bemanning duidelijk zijn geweest dat er Duitse jachtvliegtuigen in de buurt waren.

Een van de jagers was de Messerschmitt Bf-110 van Oberleutnant Ludwig Becker van het Nachtjagdgeschwader 1. Becker was een Duitse “Ace” (vijf of meer toestellen neergeschoten). Tegen de tijd hij zelf op 26 februari 1943 ten noorden van Schiermonnikoog werd neergehaald, had hij 44 neergeschoten vliegtuigen op zijn naam staan.

Becker viel de Manchester op de meest kwetsbare plek aan, namelijk van onderen. Door de aanval ontploften de brandstoftanks en de lading bommen. Het toestel spatte uit elkaar boven Froombosch. De brokstukken kwamen terecht tussen de Lange Wijk en de Nieuw-Apostolische kerk in Froombosch. De bemanning had geen schijn van kans. Er waren geen overlevenden.

Het tweede toestel, de Handley Page Hampden AT 119 van 455 Squadron RAAF, vertrok in de namiddag van 21 januari 1942 om 17:19 uur van het vliegveld Skellingthorpe (Lincolnshire) voor een luchtaanval op de haven van Emden. Aan boord waren Gerald F. Poulton, piloot; Ian M. Ince, navigator (23); Samuel Williams, radio operator (29); George E. Wilinkson (20); Kort na het vertrek werd het radiocontact verbroken en er werd ook geen contact meer gemaakt. Het vliegtuig keerde evenals 2 andere van het squadron niet terug. Het vliegtuig werd boven Groningen op 4000 meter hoogte onderschept door de Messerschmitt Me-110 van Oberfeldwebel Siegfried Ney van het Nachtjagdgeschwader 2.

Ook Ney was een “Ace”. De aanval op de AT 119 zou het tiende toestel zijn, dat hij neerhaalde. Ney schoot de Hampden in brand, waarna het neerstortte tegen de rand van het Slochterbos. Slechts één van de bemanningsleden, piloot Francis Poulton, overleefde de crash. Hij werd krijgsgevangen gemaakt en afgevoerd naar Duitsland. De overige drie werden op begraafplaats in Froombosch begraven. Na de oorlog, toen Poulton uit krijgsgevangenschap werd bevrijd, werd tijdens de debriefing duidelijk wat er was gebeurd. Nadat het toestel in brand was geschoten, lukte het Poulton te dalen naar zo’n 3000 meter. Toen werd het vuur zo hevig, dat hij het toestel moest verlaten. Hij kon niet zien of de overige bemanningsleden het toestel hadden verlaten. Hij kreeg later van het Rode Kruis te horen, dat de anderen om het leven waren gekomen. Poulton werd uiteindelijk uit krijgsgevangenschap bevrijd door de Russen op 22 april 1945.

Na de oorlog werden op 18 mei 1951 de stoffelijke resten overgebracht naar de [Canadese Erebegraafplaats](#) te Holten en daar herbegraven.

Foto 4 en 5: De Canadese Erebegraafplaats te Holten met op de voorgrond de graven van de bemanning van de Avro Manchester

Door het werk van Klaas Pepping en Arend ter Veer en met de hulp van [Rabobank Stad en Midden Groningen](#) en de [gemeente Slochteren](#) worden deze vliegers nu op gepaste wijze herdacht en zal niet worden vergeten dat zij het hoogste offer hebben gebracht voor wat voor hun en voor ons zo belangrijk is: **vrede en vrijheid**.

Voor meer (streek)historische verhalen, zie: <http://www.hsvhetwold.nl/>